ISO 21001:2018 STANDARTINI JORIY ETISH NATIJALARI

Mamajonov Abduvoxid Abduraxmonovich
Andijon davlat texnika instituti Kimyo fanlari nomzodi, dotsent,
E-mail: abduvohidmamajonov58@gmail.com
Tel: +998 99-920-09-69
Sultonova Dildoraxon Toxirjon qizi
Andijon davlat texnika instituti doktoranti
E-mail: dSultanova 373@ gmail.com
Tel: +998-613-66-16

Annotatsiya. Ushbu maqolada ISO 21001:2018 “Ta’lim tashkilotlari uchun menejment tizimi” standartini ta’lim muassasalarida joriy etishning amaliy natijalari tahlil etiladi. Standart talablari asosida ta’lim jarayonini boshqarish, manfaatdor tomonlar ehtiyojlarini inobatga olish, ta’lim sifati ko‘rsatkichlarini oshirish, o‘quv jarayonida shaffoflikni ta’minlash hamda ta’lim oluvchilar manfaatlarini ustuvor qo‘yish bo‘yicha amalga oshirilgan islohotlar o‘rganiladi. Tadqiqotda ISO 21001:2018ni joriy etishdan avvalgi va keyingi holat taqqoslanib, sifat menejmenti samaradorligining oshishi, o‘quvchilar ehtiyojlarini qondirish darajasi, ta’lim xizmatlari xaridorlari ishonchi, xodimlar kompetensiyasining rivojlanishi hamda boshqaruv tizimining takomillashuvi bo‘yicha yutuqlar asoslab beriladi.

Kalit so‘zlar: ISO 21001:2018, ta’lim sifatini boshqarish, ta’lim muassasasi, manfaatdor tomonlar, ta’lim oluvchilar ehtiyojlari, samaradorlik, boshqaruv tizimi, ta’lim jarayoni, ta’lim xizmatlari, monitoring, baholash, uzluksiz takomillashtirish.

Abstract. This article analyzes the practical results of implementing the ISO 21001:2018 "Management System for Educational Organizations" standard in educational institutions. Reforms carried out to manage the educational process based on the requirements of the standard, take into account the needs of stakeholders, improve educational quality indicators, ensure transparency in the educational process, and prioritize the interests of students will be studied. The study compares the situation before and after the implementation of ISO 21001:2018 and substantiates achievements in increasing the effectiveness of quality management, the level of satisfaction of students' needs, the trust of customers of educational services, the development of personnel competence, and the improvement of the management system.

Keywords: ISO 21001:2018, education quality management, educational institution, stakeholders, learners' needs, effectiveness, management system, educational process, educational services, monitoring, assessment, continuous improvement.

Аннотация. В данной статье анализируются практические результаты внедрения стандарта ISO 21001:2018 "Система менеджмента для образовательных организаций" в образовательных учреждениях. Будут изучены реформы, осуществляемые по управлению образовательным процессом на основе требований стандарта, учету потребностей заинтересованных сторон, повышению показателей качества образования, обеспечению прозрачности в образовательном процессе и приоритетности интересов обучающихся. В исследовании сравнивается состояние до и после внедрения ISO 21001:2018, обосновываются достижения по повышению эффективности менеджмента качества, уровню удовлетворения потребностей учащихся, доверия покупателей образовательных услуг, развитию компетенций персонала и совершенствованию системы управления.

Ключевые слова: ISO 21001:2018, управление качеством образования, образовательное учреждение, заинтересованные стороны, потребности обучающихся, эффективность, система управления, образовательный процесс, образовательные услуги, мониторинг, оценка, непрерывное совершенствование.

Kirish

Bugungi kunda ta’lim tizimining samaradorligini oshirish, raqobatbardosh kadrlar tayyorlash, ta’lim sifati va natijadorligini xalqaro mezonlar asosida baholash dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi. Ta’lim jarayonida sifatni boshqarishning zamonaviy mexanizmlarini joriy etish, manfaatdor tomonlar ehtiyojlarini inobatga olish, o‘quv jarayonida shaffoflik va samaradorlikni ta’minlash global miqyosda ustuvor yo‘nalish sifatida e’tirof etilmoqda. Shu nuqtayi nazardan, O‘zbekiston Respublikasida ta’lim menejmenti tizimini xalqaro standartlar asosida takomillashtirish bo‘yicha izchil islohotlar amalga oshirilmoqda. Mazkur jarayonlarda ISO 21001:2018 “Ta’lim tashkilotlari uchun menejment tizimi” standarti muhim metodologik asos bo‘lib xizmat qilmoqda [1].

ISO 21001:2018 standarti ta’lim tashkilotlarining strategik boshqaruvi, ta’lim oluvchilar manfaatlarini himoya qilish, manfaatdor tomonlar bilan samarali hamkorlikni yo‘lga qo‘yish, ta’lim xizmatlari sifatini baholash va uzluksiz takomillashtirish tamoyillariga tayangan holda ishlab chiqilgan. Standart talablari ta’lim muassasalari faoliyatini tizimli boshqarish, pedagoglar kompetensiyasini rivojlantirish, o‘quv jarayonida innovatsion yondashuvlardan foydalanish va ta’lim xizmatlari iste’molchilarining qoniqish darajasini oshirishga qaratilgandir [2].

ISO 21001:2018 ni amaliyotga joriy etish ta’lim muassasalarida boshqaruv jarayonlarining aniq me’yorlar asosida shakllanishi, ichki audit tizimining kuchayishi, raqamli monitoring vositalarining joriy etilishi hamda ta’lim sifatini

ISSN 3030-3907

boshqarishning ilg‘or xalqaro tajribalarini milliy sharoitga moslashtirish imkonini bermoqda. Ushbu maqolada mazkur standartni tatbiq etish natijalari tahlil qilinadi, mavjud yutuqlar va takomillashtirish istiqbollari yoritiladi [3].

Tadqiqot metodologiyasi.

Tadqiqot vazifalarni yechishda tizimli taxlillash metodlari, jarayonli yondashuv, SWOT-tahlillash, xavfga yo‘naltirilgan tafakkur, jarayonlarni statistik boshqarish, sifatining takomilllashtirish modellaridan foydalanilgan.

Tadqiqot tahlili va natijalari

Maqolada ISO 21001:2018 standartini joriy etish natijalari tizimli ravishda tahlil qilingan. Maqsad — ta’lim tashkilotlari boshqaruv tizimini standart talablari asosida joriy etish orqali ta’lim sifati, boshqaruv samaradorligi va manfaatdor tomonlar qoniqishida yuzaga kelgan o‘zgarishlarni aniq ko‘rsatkichlar bilan isbotlashdir. Yondashuv PDCA (rejalashtirish–amalga oshirish–tekshirish–takomillashtirish) sikliga tayanadi hamda jarayonli yondashuv, xavfga asoslangan fikrlash va dalillarga tayangan qarorlar tamoyillarini amaliyotga singdiradi [4].

Natijalar bazaviy holat (joriy etishdan avvalgi ko‘rsatkichlar) va intervensiya davri (joriy etilgandan keyingi ko‘rsatkichlar) bo‘yicha oldingi va keyingi holat taqqoslash usulida bayon etiladi [5-7]. Baholash uchun strategik va faoliyat ko‘rsatkichlar majmuasi qo‘llanadi: o‘quv jarayoni (dars intizomi, kursni yakunlash, talabalar qoniqishi), mehnat bozori bilan uyg‘unlik (ishga joylashish, ish beruvchi fikri), kadrlar va yetakchilik (malaka oshirish, almashinuvi), resurs va moliya (budjet ijrosi, auditoriya fondidan foydalanish), raqamli jarayonlar (platforma barqarorligi, foydalanuvchi faolligi), muvofiqlik–audit (nomuvofiqliklar, tuzatish choralarining yopilish vaqti) kabi yo‘nalishlar qamrab olindi.

1-jadval

Ta’lim tashkilotining ISO 21001:2018 joriy etishdan oldingi va joriy etilgandan keyingi holatning qiyosiy tahlili

№	Ko‘rsatkich nomi	Oldingi holat	Keyingi holat	Maqsad	Δ (ta’sir, o‘zgarish)
1	Sifat maqsadlarini bajarish darajasi, %	65–70	88–92	≥90	+10–15
2	Manfaatdor tomonlar qoniqish indeksi, %	70–75	82–87	≥85	+10–12
3	Bitiruvchilarning ishga joylashish darajasi, %	58–62	68–74	≥70	+8–12
4	Bitiruv darajasi, %	78–82	85–89	≥87	+5–9
5	Saqlanish (1–2 kursga o‘tish) darajasi, %	83–85	88–91	≥90	+4–6

ISSN 3030-3907

6	Innovatsion faoliyat ulushi, %	35–40	55–65	≥60	+20–25
7	Ish beruvchilar qoniqishi indeksi, %	72–77	82–87	≥85	+8–10
8	Ilmiy mahsuldorlik (maqola, monografiya, iqtibos/oqit.)	0.9–1.1	1.3–1.5	≥1.4	+0.3–0.5
9	Grant mablag‘lari hajmi, mln so‘m/yil	150–200	250–300	≥300	+50–100
10	Dars o‘tkazilish intizomi, %	92–95	97–99	≥98	+3–5
11	Kursni muvaffaqiyatli yakunlash, %	76–80	83–88	≥85	+5–8
12	O‘quv dasturlarini yangilash sikliga rioya, %	60–65	85–90	≥88	+20–25
13	Talabalar qoniqishi indeksi, %	74–78	83–87	≥85	+7–10
14	O‘quv natijalari o‘sish sur’ati, %	+3–4	+7–9	≥+8	+3–5
15	O‘qituvchilar malaka oshirish soatlari, soat/yil	28–32	42–48	≥45	+14–16
16	Kadrlar almashinuvi, %	10–12	7–9	≤8	−3–5
17	Bo‘sh lavozimlarni to‘ldirish vaqti, kun	35–40	25–30	≤28	−8–12
18	Rahbarlik samaradorligi indeksi, %	70–75	82–86	≥85	+10–12
19	Murojaatlarni yechish samaradorligi, %	72–78	85–92	≥90	+12–15
20	Budjet ijrosi (reja-fakt tafovuti), %	−5…−3	−2…0	≤0	+3–5 yaxshilanish
21	Talaba boshiga xarajat, so‘m	6.5–7.0 mln	7.2–7.8 mln	—	+10%
22	Auditoriya fondidan foydalanish, %	65–70	80–85	≥82	+12–15
23	Texnik vositalar nosozlik darajasi, %	9–11	4–6	≤5	−5–6

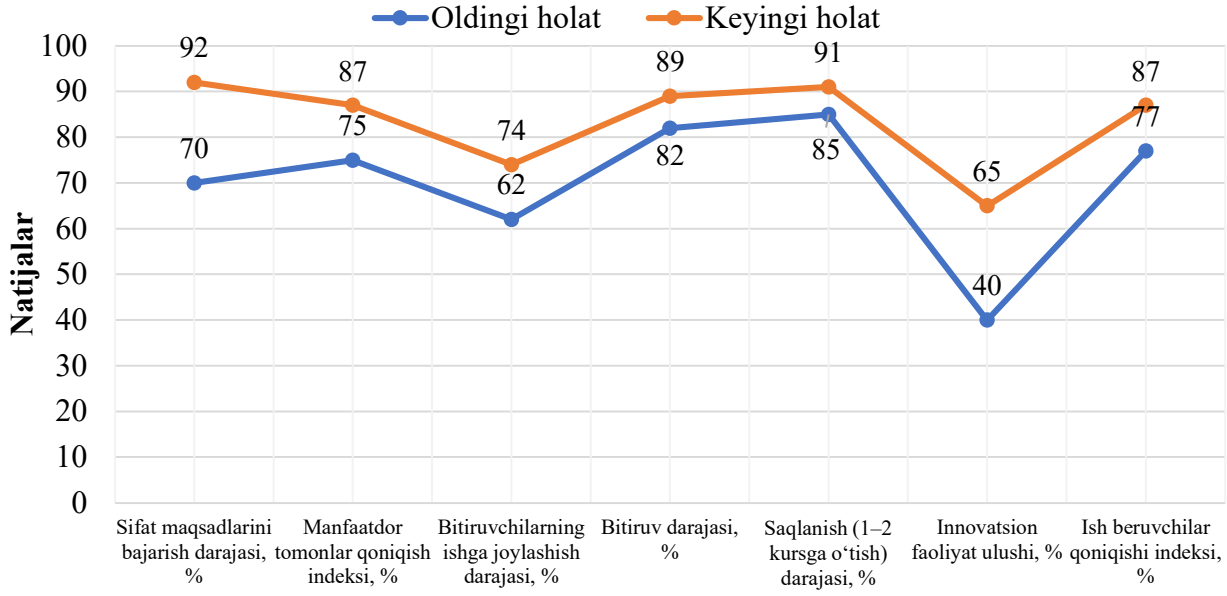
ISSN 3030-3907

24	Raqamli platformalar ishga yaroqlilik darajasi, %	97.0–97.5	98.5–99.2	≥98.8	+1–1.5
25	Raqamli faollik (LMS foydalanuvchilari), %	50–55	68–75	≥70	+15–20
26	Ma’lumotlar sifati indeksi, %	78–82	88–93	≥90	+8–12
27	Auditda aniqlangan nomuvofiqliklar, dona	50–54	10–13	≤10	−40–41
28	Tuzatish choralari yopilish vaqti, kun	28–32	14–20	≤18	−10–15
29	O‘z-o‘zini baholash natijalari, %	73–77	84–88	≥85	+9–11
30	Amaliyot / stajyorlik qamrovi, %	58–62	72–78	≥75	+12–16
31	Sanoat hamkorlik loyihalari, dona/yil	7–9	12–15	≥13	+4–6
32	Jamiyat va ota-onalar bilan hamkorlik loyihalari, dona	8–10	13–16	≥15	+4–6

Yuqoridagi 1-jadval bo‘yicha natijalar jarayonli yondashuv, xavfga asoslangan tafakur va PDCA sikli asosida talqin qilindi. Ko‘rsatkichlar “oldigi holat → joriy etishdan keyingi holat → maqsad → o‘zgarish” formatida berilgani sababli, har bir blokda o‘sish dinamikasi, og‘ishlar sabablari va kutilayotgan boshqaruv ta’sirini izchil ko‘rish mumkin. Umuman, natijalar TTMT joriy etilishi ta’lim sifatini oshirishga qaratilgan institutsional transformatsiyani tasdiqlaydi: strategik ko‘rsatkichlarda barqaror o‘sish, ta’lim jarayonida shaffof baholash va raqamli monitoringning kuchayishi, kadrlar siyosatida barqarorlik hamda muvofiqlik-audit konturida tezkorlik ortishi kuzatiladi.

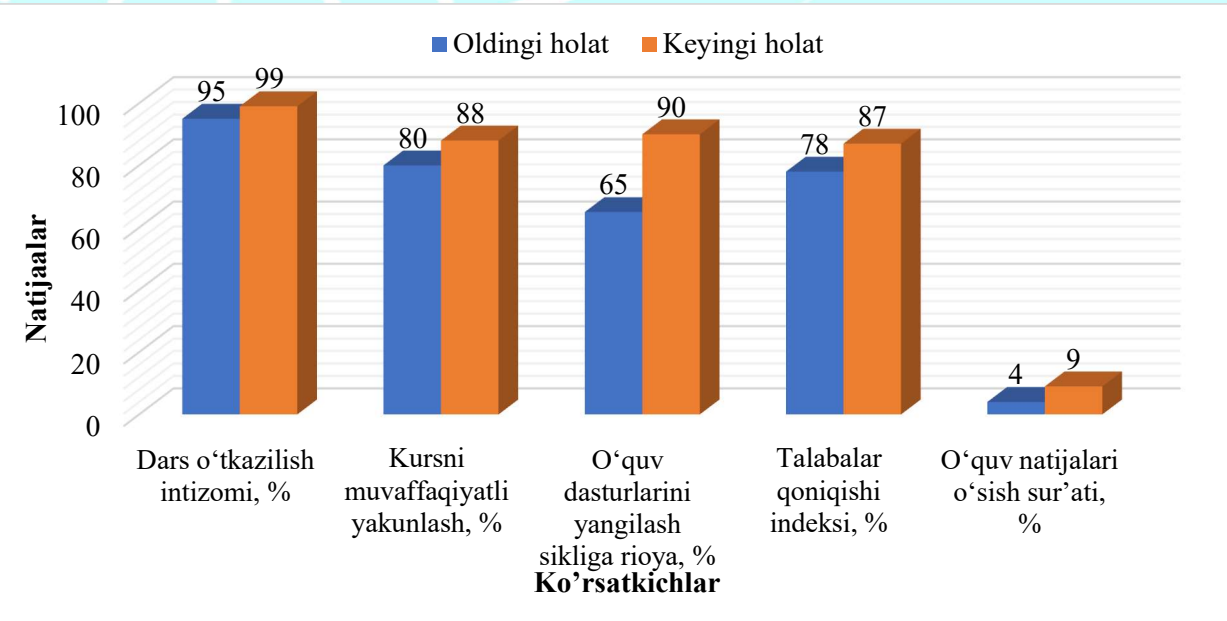
Strategik blokda bitiruv darajasi va saqlanish ko‘rsatkichlarining +4–9 atrofida ko‘tarilishi o‘quv jarayonining barqarorlashganini bildiradi; ishga joylashish va ish beruvchilar qoniqishi +6–12 diapazonida yaxshilanishi esa o‘quv dasturlarining mehnat bozori kompetensiyalari bilan relevanti oshganini ko‘rsatadi (1-rasm). Ilmiy mahsuldorlik hamda grant oqimi o‘sishi (±0.3–0.6 birlik; +50–100 mln so‘m) TTMT doirasida innovatsion faoliyat va tashqi hamkorlik mexanizmlarining samara berganini anglatadi.

ISSN 3030-3907

1-rasm. Strategik natijalarga erishish

Ta’lim sifati bo‘yicha dars intizomi 97–99% koridoriga chiqishi, kursni muvaffaqiyatli yakunlash va talabalar qoniqishi ko‘tarilishi rubrikalar, ochiq mezonlar va o‘z vaqtida qayta aloqa berish amaliyoti natijasidir. O‘quv dasturlarini yangilashning 80–90% ga yetishi, natijalar o‘sish sur’atining +7–9% diapazonida bo‘lishi — o‘quv mazmuni va metodik yondashuvlar adaptiv boshqarilayotganini ko‘rsatadi (2-rasm).

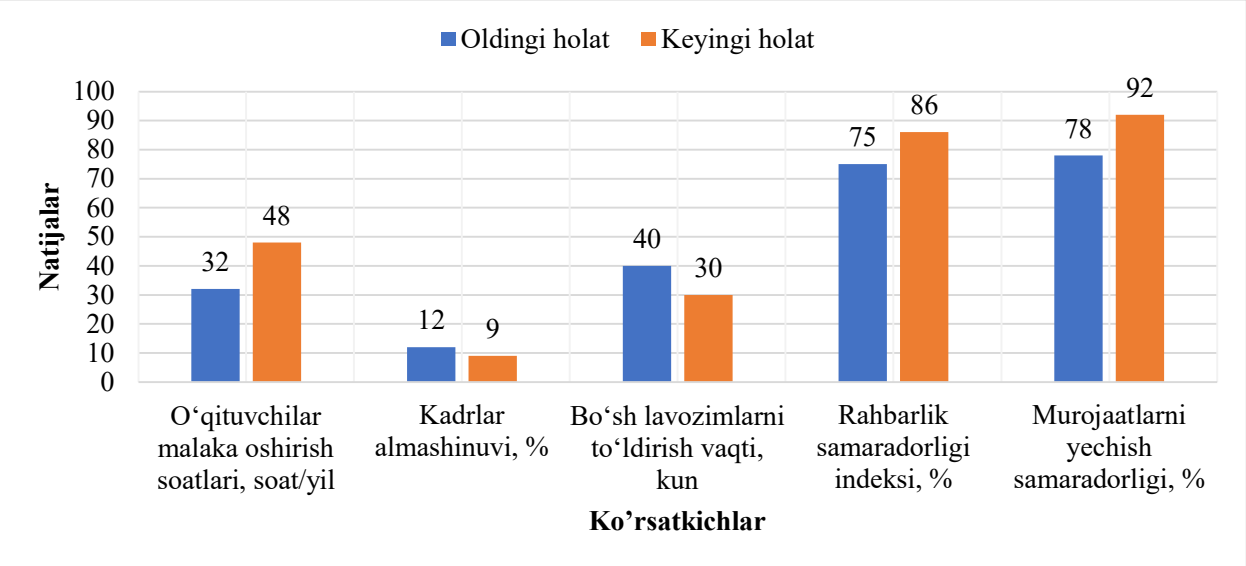

2-rasm. Ta’lim sifati va o‘quv jarayoni natijaviyligi

Kadrlar rivoji va yetakchilik blokida malaka oshirish 40+ soat/yilga chiqishi, almashinuvi pasayishi va rahbarlik indeksining +8–12 ko‘tarilishi jarayonlar (kompetensiya profillari, rejalashtirilgan rivojlanish, kalibrlash) institutsional darajada pasportlashtirilganini ifodalaydi. Bo‘sh lavozimlarni to‘ldirish vaqti 25–

ISSN 3030-3907

30 kunga tushishi resurslar rejalashtiruvi va ichki kommunikatsiya tezkorligining oshganidan dalolat beradi (3-rasm).

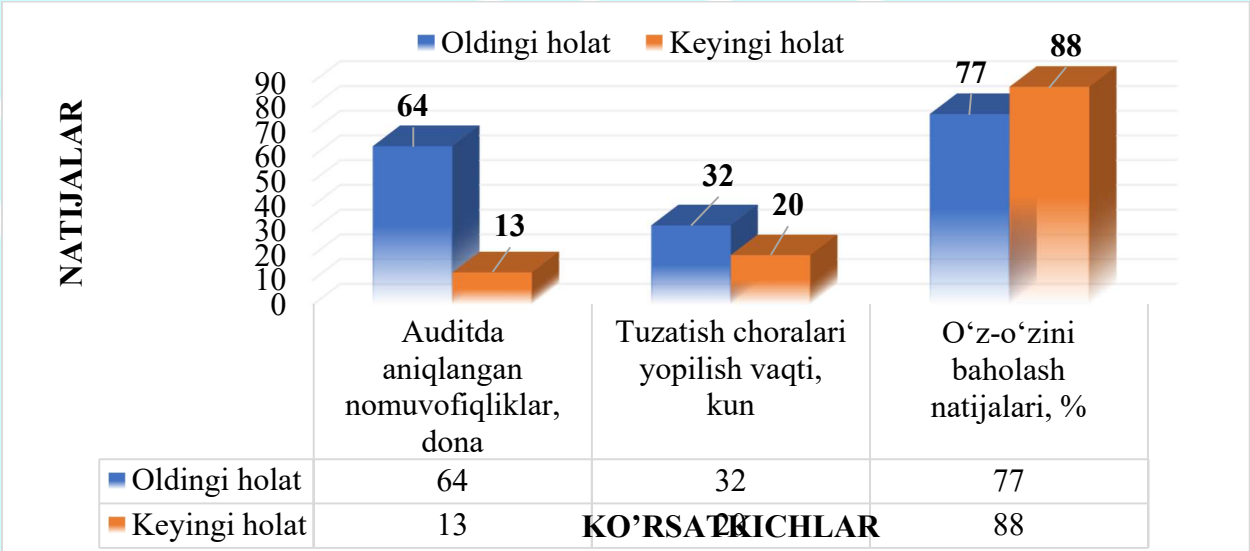
3-rasm. Sifat menejmenti tizimlarining samaradorligi

Resurs va moliya bo‘yicha reja–fakt tafovutining qisqarishi (−2…0%), auditoriya fondidan foydalanishning 80%+ ga ko‘tarilishi hamda texnik nosozliklar ulushining yarmiga kamayishi resurslarni jarayon xaritalari asosida qayta taqsimlash va profilaktik xizmat ko‘rsatishning tizimlashtirilganini ko‘rsatadi. Talaba boshiga xarajatning oshishi strukturaviy optimallashtirish bilan birga borib, natija-kapital qo‘shilmasini oshirishga xizmat qiladi.

Raqamli jarayonlar va ma’lumot sifati ko‘rsatkichlarida platforma ishga yaroqliligi 98.5–99.2% darajasiga chiqishi, raqamli faolligi 65–75% ga ko‘tarilishi va ma’lumot sifati indeksining 90% atrofida barqarorlashishi raqamli boshqaruvning operatsion yetuklik darajasini bildiradi. Bu boshqaruv qarorlarining daliliy bazasini mustahkamlab, hisobotlarning ishonchliligini oshiradi.

Muvofiqlik va audit blokida nomuvofiqliklar soni ikki baravar kamayishi, tuzatish choralari yopilish vaqti 14–20 kunga tushishi, o‘z-o‘zini baholash natijalarining 85%+ diapazoniga chiqishi audit–monitoring–takomillashtirishning yopiq boshqaruv konturida ishlayotganini tasdiqlaydi. Bu, o‘z navbatida, rahbariyat tahlilida KPI–xavf reyestri–choralar reyestri uchligini integratsiyalash imkonini beradi (4-rasm).

ISSN 3030-3907

4-rasm. Ichki audit natijalari

Hamkorlik va amaliyot ko‘rsatkichlarida stajyorlik qamrovi hamda qo‘shma loyihalar sonining o‘sishi ta’limning tashqi ekotizim bilan chuqur integratsiyalashuvini anglatadi; bu bitiruvchilar kompetensiyalarining bozorga mosligi va ijtimoiy ishonchning mustahkamlanishiga xizmat qiladi.

Talqinda e’tiborli cheklovlar ham bor: tashqi mehnat bozori tebranishlari, budjet sikllari va talabalar oqimidagi o‘zgarishlar ayrim metrikalarda variatsiya keltirib chiqarishi mumkin. Shu bois indikatorlar yashil–sariq–qizil chegaralari orqali doimiy kuzatilib, sariq zonada profilaktika, qizilda esa ildiz sabab tahlili (5 M nima uchun, “baliq suyagi”) bilan tuzatish choralar tezkor ishga tushiriladi. Keyingi sikl uchun ko‘rsatkichlar “pasportlari” hamda vizual boshqaruv yangilanib, fakultetlar kesimida eng yaxshi amaliyotlar transferi yo‘lga qo‘yiladi.

Jadvalda keltirilgan ehtimoliy natijalar ISO 21001:2018 ni joriy etish ta’lim tashkilotida hisobdorlikni, shaffoflikni va natijadorlikni tizimli ravishda kuchaytirishini ko‘rsatadi; ko‘rsatkichlar bo‘yicha kutilayotgan o‘sishlar strategik maqsadlarga erishishning o‘lchovli isboti bo‘lib xizmat qiladi [8].

So’rovnoma ma’lumotlari bir nechta mustaqil manbalardan yig‘ildi: so‘rovnomalar (talaba, o‘qituvchi, ish beruvchi), baholash rubrikalari (o‘quv natijalari), audit chek-ro‘yxatlari (muvofiqlik), hamda raqamli tizimlar va moliyaviy hisobotlar (2-jadval). U 21001:2018 talablariga mos holda ta’lim tashkiloti boshqaruv tizimi samaradorligini baholash uchun kompleks indikator tizimini o‘z ichiga oladi. Axloqiy me’yorlar — rozilik, anonimlik va ma’lumotlarni himoya qilish — qat’iy ta’minlandi.

2-jadval

So‘zovnoma natijalari

Blok	Ko‘rsatkichlar mazmuni	Oldingi holat	Keyingi holat	O‘sish	Natija

ISSN 3030-3907

A. O‘qitish sifati va o‘quv jarayoni	O‘qituvchi tushuntirishi, dars jadvali, rubrikalar, talabalar faolligi, natijaga erishish	3.8–4.0	4.4–4.6	+0.6	O‘qitish metodikasi yaxshilandi, talabalar ishtiroki ortdi
B. O‘quv dasturi va mazmun dolzarbligi	Dastur mehnat bozori talablariga mosligi, materiallarni yangilash, amaliy mashg‘ulotlar	3.7–4.0	4.3–4.5	+0.5	Dastur va mehnat bozori integratsiyasi kuchaydi
C. Raqamli jarayonlar va ma’lumot sifati	LMS barqarorligi, onlayn resurslar mavjudligi, ma’lumot xavfsizligi	3.9–4.2	4.5–4.7	+0.5	Raqamli infratuzilma barqarorlashadi, foydalanuvchi ishonchi oshdi
D. Infratuzilma va xizmatlar	Auditoriya, kutubxona, ma’muriy xizmatlar sifati	3.6–3.9	4.2–4.5	+0.6	Ta’lim muhiti va xizmatlar sifati yaxshilandi
E. Boshqaruv ochiqligi va muloqot	Rahbariyat bilan muloqot, axborot almashinuvi, shikoyat tizimi	3.5–3.8	4.3–4.5	+0.7	Shaffoflik va ishonch muhitini mustahkamlandi
F. Umumiy qoniqish	Umumiy sifat, tavsiya qilish darajasi, obro‘	3.9–4.1	4.6–4.8	+0.7	Ta’lim muassasasining ijobiy imiji kuchaydi

Yuqoridagi jadvalda ta’lim tashkilotining ISO 21001:2018 standarti talablariga muvofiq joriy etilgan boshqaruv tizimi samaradorligini baholash natijalarining o‘zgarishlari keltirilgan. Tahlil natijalari shuni ko‘rsatadiki, tizimni joriy etish ta’lim sifati, boshqaruv madaniyati va manfaatdor tomonlar qoniqishining sezilarli darajada oshishiga olib keladi. Umuman olganda, barcha

ISSN 3030-3907

yo‘nalishlarda o‘rtacha 0,5–0,7 ball miqdorida ijobiy o‘sish kuzatilgan bo‘lib, bu ISO 21001 standarti tamoyillarining amaliy samarasini ifodalaydi.

3.2-jadvalda keltirilgan natijalar ISO 21001 standarti asosida tashkilot faoliyatida sifat menejmenti, manfaatdor tomonlar bilan o‘zaro munosabatlar, shaffoflik va raqamli boshqaruvning yangi bosqichga chiqqanini ko‘rsatadi. Tizimni joriy etish orqali ta’lim jarayonida uzluksiz takomillashtirish, dalillarga asoslangan boshqaruv va foydalanuvchi ehtiyojlariga yo‘naltirilganlik tamoyillari barqaror ravishda shakllanadi. Natijada ta’lim tashkiloti xalqaro talablarga mos, raqobatbardosh va barqaror rivojlanishga yo‘naltirilgan boshqaruv tizimiga ega bo‘ladi.

Uch marotaba o‘tkazilgan ichki audit natijalari ta’lim tashkilotlari boshqaruv tizimining bosqichma-bosqich yaxshilanib borayotganini ko‘rsatadi. 1-audit (boshlang‘ich holat)da 37 ta nomuvofiqlik qayd etilgan bo‘lib, ular asosan muxitni tahlil qilish va doirani belgilash, rahbariyatning siyosat va majburiyatlari, hujjatlashtirilgan ma’lumotlarni boshqarish, shuningdek ko‘rsatkichlar va xavf–imkoniyatlarni faoliyatni rejalashtirishga integratsiya qilishdagi bo‘shliqlarga taalluqli edi. 2-audit (takomillashtirish bosqichi)da nomuvofiqliklar 22 taga tushdi, ya’ni –40,54% kamayish kuzatildi; bu, bir tomondan, siyosat va maqsadlarni qayta moslashtirish, ichki audit siklini yo‘lga qo‘yish hamda jarayon pasportlarini ishlab chiqish natijasidir. 3-audit (barqarorlashuv bosqichi)da nomuvofiqliklar 5 taga qisqardi (–77,22% 2-auditga nisbatan; –86,49% umumiy kamayish), bu esa tizimning PDCA sikli bo‘yicha ishlashi, rahbariyat tahlili natijalari bilan tuzatish va oldini olish choralarining real bog‘langani va dalillarga tayangan qarorchilikning kuchayganini tasdiqlaydi.

Boshlang‘ich davrda kuzatilgan xatoliklar ko‘proq “tizimiy” xarakterda bo‘lib (siyosat–maqsad–jarayon bog‘lanishining sustligi, hujjatlashtirishda izchillik yetishmasligi), ikkinchi bosqichda ular “faoliyat” darajaga ko‘chdi (monitoring, indikatorlar aniqligi, ichki audit dalillarini rasmiylashtirish). Yakuniy bosqichda qolgan nomuvofiqliklar “texnik/protseduraviy” ko‘rinishda bo‘lib, ma’lumotlar sifati, versiya nazorati, ayrim bo‘limlarda o‘z-o‘zini baholash yozuvlarini to‘liq yuritish kabi tor sohalarda jamlandi. Bu dinamik o‘zgarishlar jarayonli yondashuvning singgani, mas’uliyat va vakolatlar aniq taqsimlangani, manfaatdor tomonlar bilan kommunikatsiya ochiqligi hamda ko’rsatkichlarning rahbariyat tahliliga uzluksiz “kiritilishi” natijasidir.

Xulosa

ISO 21001:20118 standartini ta’lim tashkilotlarida joriy etish natijalari o‘tkazilgan tahlillar shuni ko‘rsatdiki, ushbu standart ta’lim menejmenti tizimini samarali tashkil etish, ta’lim jarayonini boshqarishda aniq me’yoriy yondashuvni joriy qilish va manfaatdor tomonlar ehtiyojlarini qondirish darajasini oshirishda

ISSN 3030-3907

muhim omil bo‘lib xizmat qilmoqda. Standart talablari asosida ta’lim muassasalarida boshqaruvning tizimlashtirilishi, ichki nazorat mexanizmlarining kuchaytirilishi, xodimlar kompetensiyasining rivojlanishi va sifat monitoringining yo‘lga qo‘yilishi ta’lim sifatini oshirishda sezilarli ijobiy natijalar berdi.

O‘tgan davr tahlili shuni ko‘rsatdiki, ISO 21001:2018 joriy etilgandan so‘ng ta’lim xizmatlaridan foydalanuvchilar qoniqish darajasi oshdi, o‘quv jarayonida shaffoflik ta’minlandi, ta’lim muhiti yangicha boshqaruv madaniyatiga ega bo‘ldi. Shuningdek, ichki auditlar, muntazam tahlillar va korrigatsion chora-tadbirlar tizimining samarali ishlashi orqali aniqlangan kamchiliklarning qisqarishi, boshqaruvning uzluksiz takomillashtirilishi hamda natijalarga asoslangan qaror qabul qilish samaradorligi oshgani kuzatildi.

Mazkur standartning joriy etilishi ta’lim tashkilotlarining xalqaro ta’lim maydoniga integratsiyalashuviga, raqobatbardoshligini oshirishga, innovatsion boshqaruv usullarini joriy qilishga, boshqaruv jarayonlarida mas’uliyat va hisobdorlik tamoyillarining kuchayishiga xizmat qilmoqda. Shu asosda, ISO 21001:2018 standartini ta’lim tizimining barcha bo‘g‘inlarida – maktabgacha, umumiy o‘rta, o‘rta maxsus va oliy ta’lim muassasalarida bosqichma-bosqich tatbiq etish maqsadga muvofiqdir.

Kelgusida ta’lim sifati bo‘yicha milliy reyting tizimi bilan integratsiya qilish, raqamli monitoring platformalarini kengaytirish, xalqaro tajribalar asosida standart talablarini takomillashtirish va sertifikatlash jarayonlarini keng qo‘llash, mazkur standartdan yanada yuqori samaradorlik olishga xizmat qiladi.

FOYDANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. “2022–2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni. T.: 2022-yil 28-yanvar, PF-60-son.
2. “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni. T.: 2019-yil 8-noyabr, PF-5847-son.
3. ISO 21001:2018. Educational organizations — Management systems for educational organizations — Requirements. — Geneva: International Organization for Standardization, 2018. — 1–(n) p.
4. ISO 21001:2025. Educational organizations — Management systems for educational organizations — Requirements. — Geneva: International Organization for Standardization, 2025. — 1–(n) p.
5. A.A.Mamajonov, D.T.Sultonova ISO 21001:2018 ta'lim tashkilotlari uchun boshqaruv tizimlarining asosiy tamoyillari. International Conference on Educational Discoveries and Humanities. Hosted online from Moscow, Russia. 16th December, 2024. 134-139 p.

ISSN 3030-3907

6. A.A.Mamajonov, D.T.Sultonova Ta’lim menejment tizimlari talablarini joriy etishning ustunligi. “Fan-ta’lim va texnikaning integratsiyasi transport sohasining rivojlanish tendensiyalari, muammolari va yechimlari” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya. Jizzax: 2025. 22-25 b
7. A.A.Mamajonov, D.T.Sultonova Improving the effectiveness of the teaching process based on ISO 21001 requirements. Journal of Engineering and Technology. Texas - USA Vol. 15, Issue 1; Jun 2025, 41-46. (№14, ResearchBib)
8. D.T.Sultonova Ta’lim sohasida raqobatbardosh va samarali boshqaruvning afzalliklari ISO 21001:2018 ning asosiy elementlari. Mashinasozlik ilmiy-texnika jurnali scientific and technical journal. Andijon:– 2024. Maxsus son 610-613 b.

ISSN 3030-3907